

”Förändrad asylrätt måste beskrivas”

Det har skett en förflyttning i hur vi tänker runt asylrätten. Nya skyldigheter ses som självklarheter inte bara i politiska partier utan också i människors huvuden.

Under de senaste decenniet har debatten kring migration och asylrätt hårdnat och polariserats. Kriget i Ukraina är det senaste exempel på hur utsatta grupper ställs mot varandra.

– Det är inte längre självklart med asylrätten som en absolut rättighet, den förknippas med skyldigheter och krav. Det som sägs är: Det är inte säkert att du får stanna, du får stanna en stund eller du måste lära dig svenska för att få stanna, säger Sara Edvardson Ehrnborg.

Hon är t f enhetschef på *Centrum för Flerspråkigt Lärande* i Härryda och också grundare och talesperson för nätverket [#vistårinteut.](#)

Förändringen mot motprestation för flyktingar började redan innan 2010.

–Asylrätten har hela tiden förhandlats om, men från 2000-talet har vi fått ett nyliberalt tänkande som visar sig tydligt i hur man tänker kring exempelvis runt etableringsstödet. Efter två år får man klara sig själv. Gör man inte det då har man inte lyckats och är ingen bra flykting, inte värd att bli en riktig medborgare.

Det har skett en förflyttning i hur vi tänker, inte bara i politiska partier utan också inne i människors huvuden och det går fort. De nya skyldigheterna ses som självklarheter. Sara Edvardson Ehrnborg menar att det här är allvarligt och att det sker i kombination med en avhumanisering av flyktingar.

– Barnkonventionen har röstats igenom och det är så

fantastiskt, men det har ingen betydelse för andra barn än svenska. Utlänningslagen går före barnrätt.

Det som händer gör det ännu viktigare att värna om rättigheterna och att vi beskriver det som sker på ett sanningsenligt sätt.

– Det kommer alltid finnas ett motstånd mot det här, motståndskraften finns. Om man hamnar i relation då händer det nånting, vi behöver hamna i relation med andra hela tiden.

Men innan de blir bättre tror Sara Edvardson Ehrnberg att det kan bli ännu tuffare.

– Sen kommer folk inte att stå ut med det, då blir det nånting annat, det är inte första gången vi är med om den här vågrörelsen.

Om försämringen för människor på flykt fortsätter kommer Sverige definitivt inte att vara världens bästa samhälle att leva i. Men det spelar ingen roll hur länder stänger sina gränser.

– Folk kommer alltid att migrera, oavsett orsak. Men av någon anledning tillåter vi inte andra än oss själva att färdas fritt. Vi har rätt att färdas fritt i hela världen. Det är märkligt att man inte låter andra göra samma som en själv. Vi får åka och svina i Bulgarien eller Spanien, bestiga andras berg, det är så otroligt självklart i vårt mindset. Men om andra är i "våra" skogar – nä – då blir det vi och dom.

Sara Edvardson Ehrnberg började arbeta med nyanlända elever 2012 och har alltid varit intresserad av solidaritet och frågor om makt.

– Jag blev intresserad av hur vi tar emot, jag är överhuvud taget intresserad av mötet – mellan generationer, mellan människor med olika etnicitet.

Hon mötte ett stort antal ensamkommande, blev engagerad och

förbannad på den nya tillfälliga lagen och kände vanmakt.

– Jag skrev ett inlägg på Facebook om att alla som tar mot –
läkare, kuratorer och lärare – vi kommer inte att stå ut. Då
var det en annan tjej som läste och tog kontakt och så
startade vi gruppen #vistårinteut.

Gruppen växte otroligt snabbt. Familjehem, gode män alla som
hade med ensamkommande att göra var välkomna.

2015 skedde en civilsamhällelig mobilisering där folk började
skapa nätverk, distributionen av ideella varor och tjänster
kom i gång.

Sara Edvardson Ehrnborg

–
De
t
är
in
tr
es
sa
nt
at
t
ti
tt
a
på
hu
r
st
at
en
gö
r
då
.

De
t
so
m
sk
ed
de
va
r
at
t
my
nd
ig
he
te
rn
a
ty
ck
te
at
t:
oj
de
t
hä
r
må
st
e
vi
st
yr
a
up
p.

De
bö
rj
ad
e
sk
är
a
sö
nd
er
ke
dj
or
na
,
de
t
bl
ev
pa
ja
t.
De
bo
rd
e
ti
tt
at
på
de
t
hä
nd
e
oc

h
fr
åg
at
:
Va
d
ka
n
vi
gö
ra
fö
r
at
t
un
de
rl
ät
ta
?
Då
ha
de
vi
få
tt
en
he
lt
an
na
n
si
tu
at

I sin beskrivning återkommer Sara Edvardson Ehrnberg till hur vi tar emot andra människor. Vad gör vi i ett hem? Och hur vi kan göra det så att det handlar om landet.

– Civilsamhället är en riktig kraft när det gäller de här processerna. Det handlar om att människor får starka relationer. Politiken blev rädd för kraften, man missbedömde att det skulle finnas en så enorm mobilisering. En bra integrationsåtgärd är att man stöttar folk som vill engagera sig.

På det sättet löser man problem, nyanlända får tillgång till den svenska livsstilen, kommer ut i hela Sverige, hållbara strukturer byggs.

– Människor kommer att komma hit oavsett vad vi gör. När vi får en klimatkris, när det blir öken i Italien, då handlar det om miljontals människor mitt i Europa som behöver ta vägen någonstans. Ska vi låta dem drunkna? Skjuta dem vid gränsen? När det flyter iland kroppar i Öresund och i Simrishamn, vad ska vi göra?

Samtal om det som händer med asylrätten och vår syn på flyktingar och migration är en av de saker som måste till menar Sara Edvardson Ehrnberg.

– Vi behöver bara finnas och debattera och möta folk. Man behöver kraft genom att möta likasinnade men också utmana sig själv. Varje möte betyder att jag behöver klättra upp i den andres utsiktstorn. Det innebär att jag gör motståndshandlingen på det sätt jag kan och visar mod. Det gäller alla, det kan ske nånting då även om det inte sker första gången.

Den 23 augusti deltar Sara Edvardson Ehrnberg i ett i ett [öppet samtal om migration i Mölnlycke](#) kulturhus i Härryda.

Genom samtalsserien [#lokalaperspektiv2022](#) bjuder FORSA Väst och SocialPolitik till en serie konstruktiva och kritiska samtal i Västsverige om angelägna socialpolitiska frågor inför valet 2022.

Anna Fredriksson